

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРИРОДА І ПРИРОДНІ НЕБЕЗПЕКИ СЕРЕДЬНОГО ПРИДНІСТЕР'Я»

Компонента освітньої програми – *вибіркова* (4,0 кредити)

Освітньо-професійна програма	Геосистеми та георизики
Спеціальність	103 Науки про Землю
Галузь знань	10 Природничі науки
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	Українська
Профайл викладача (-ів)	Поп'юк Яна Анатоліївна, кандидатка географічних наук, асистентка кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії http://terra.chnu.edu.ua/popuyuk-yana-anatoliyivna/
Контактний тел.	+380978586585
E-mail:	y.popiuk@chnu.edu.ua
Консультації	вівторок, 16:00 год

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів системного уявлення про природні умови, геодинамічні процеси та природні небезпеки Середнього Придністер'я як унікального регіону зі специфічними природними умовами. Дисципліна спрямована на набуття знань про причини, механізми виникнення та просторові закономірності розвитку природних небезпечних процесів у річкових долинах, а також на формування навичок їх аналізу, оцінювання ризиків і мінімізації негативних наслідків.

У процесі вивчення дисципліни студенти знайомляться з особливостями природи Середнього Придністер'я, масштабами впливу природних небезпек на довкілля, населення та господарську діяльність, а також з основними методами дослідження, моніторингу й прогнозування природних ризиків у річкових долинах.

Навчальна дисципліна «Природа та природні небезпеки Середнього Придністер'я» передбачає комплексне вивчення природних умов, геоморфологічних, геологічних, кліматичних і гідрологічних особливостей річкової долини, а також аналіз природних небезпечних процесів і явищ, характерних для цієї території.

У межах курсу розглядаються минулі та сучасні природні небезпеки, причини та механізми їх виникнення, просторово-часові закономірності розвитку та наслідки для природного середовища і суспільства. Значна увага приділяється аналізу геологічних і геоморфологічних процесів (зсуви, обвали, селеві потоки, карст, землетруси), гідрометеорологічних явищ (повені, паводки), а також небезпек, пов'язаних із наявністю Дністерського водосховища.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. Природа Середнього Придністер'я	
Тема 1	Особливості фізико-географічного положення Середнього Придністер'я
Тема 2	Геологічна будова та тектонічний режим території Середнього Придністер'я
Тема 3	Рельєф і геоморфологічні особливості Середнього Придністер'я: морфоструктури та морфоскульптури
Тема 4	Кліматичні умови Середнього Придністер'я
Тема 5	Гідрологічні особливості басейну Дністра в межах Середнього Придністер'я. Поверхневі та підземні води
Тема 6	Ландшафтні комплекси Середнього Придністер'я: структура, динаміка, антропогенна трансформація
МОДУЛЬ 2. Природні небезпеки Середнього Придністер'я	
Тема 7	Геологічні небезпеки: генезис та поширення
Тема 8	Геоморфологічні небезпеки (зсуви, обвали, ерозійні процеси): генезис та поширення
Тема 9	Карстові процеси та пов'язані з ними природні небезпеки в межах Середнього Придністер'я
Тема 10	Гідрометеорологічні небезпеки
Тема 11	Вплив Дністерського водосховища на формування природних небезпек
Тема 12	Моніторинг, прогнозування та мінімізація наслідків природних небезпек у регіоні Середнього Придністер'я

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

При викладанні використовуються основні традиційні та інтерактивні методи навчання, новітні технології, спрямовані на досягнення освітньої мети й прогнозованих програмних результатів:

- Лекційні заняття з використанням мультимедійних презентацій.
- Тематичні семінари та дискусії.
- Робота з картографічними джерелами та даними ДЗЗ.
- Використання ГІС-інструментарію та математичного моделювання.
- Онлайн-курси та інтерактивні платформи.
- Виконання індивідуальних дослідницьких проєктів.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: тестування, оцінювання лабораторних робіт та поточні відповіді під час їхнього виконання та захисту, індивідуальні проєкти, їх презентації та захист, самостійна робота.

Підсумковий контроль – залік.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)		Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2		

Т е м а 1	Т е м а 2	Т е м а 3	Т е м а 4	Т е м а 5	Т е м а 6	Т е м а 7	Т е м а 8	Т е м а 9	Т е м а 10	Т е м а 11	Т е м а 12		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	40	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Зараховано	A (90-100)	відмінно
Зараховано	B (80-89)	дуже добре
Зараховано	C (70-79)	добре
Зараховано	D (60-69)	задовільно
Зараховано	E (50-59)	достатньо
Незараховано	FX (35-49)	незадовільно (з можливістю повторного складання)
Незараховано	F (1-34)	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetsko-ho-natsionalnoho-universytetu.pdf>
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahi-at-2023plusdodatky-31102023.pdf>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Сайт кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії
<http://terra.chnu.edu.ua/category/publikacziyi/>
<https://collectedpapers.com.ua/>